

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту

«Затверджую»

Т.в.о. завідувача кафедри

_____ (_____)

«__» _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація і методика проведення навчальних занять

Спеціальності: *всі спеціальності: аспірантура*

Факультет: *Економіки і менеджменту*

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з «Організація і методика проведення навчальних занять» для аспірантів всіх спеціальностей.

Розробник: к.е.н., доцент Дубовик С.Г. (_____)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту.

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2019 року

тво завідувача кафедри _____ Михайлова Л.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено:

Декан факультету _____ (Н.І. Строченко)
_____ (_____) *на якому викладається дисципліна*

Методист навчального відділу _____ (_____)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2019 р.

©СНАУ, 2019 рік

©Дубовик С.Г., 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів-3	Галузі знань: – 07 «Управління та адміністрування» і т.д.	<i>За вибором</i>
Модулів	Спеціальності: – : всі спеціальності	Рік підготовки:
Змістових модулів:		2019-2020-й
		Курси
		1асп
		Семестр
Загальна кількість годин - 90		2
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	Освітній ступінь - <i>Аспірант</i>	26год.
		Практичні, семінарські
		26 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		38
		Індивідуальні завдання:
		-
	Вид контролю:	
	залік	

Примітка.

*Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):
для денної форми навчання – $38/52 \cdot 100$*

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: мета викладання дисципліни «Організація і методика проведення навчальних занять» - формування психологічної культури і професійної компетентності майбутніх спеціалістів вищої кваліфікації: викладачів, наукових працівників, спеціалістів в різних галузях знань.

Завдання:

- 1) гуманізація освіти шляхом включення знань психології в суб'єктивну модель світу майбутнього фахівця;
- 2) формування системи теоретичних і практичних психологічних знань у викладачів, студентів, науковців;
- 3) формування навичок самопізнання, саморозвитку і самопрезентації, сприяють успішній професійній адаптації і збереження психічного здоров'я.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

знати:

- методологічні і теоретичні підходи до вивчення психіки людини;
- індивідуально-типологічні, вікові та гендерні особливості психіки;
- характеристику когнітивно-пізнавальної та емоційної сфер психіки; способи і стилі взаємодії викладачів і аспірантів;
- психологічні особливості людини, які допомагають розуміти людей, адекватно оцінювати їх стан, настрій, поведінку.

вміти:

- адекватно емоційно відгукуватися на психічний стан іншого людини і його поведінку;
- вибирати по відношенню до кожного таку форму спілкування, яка відповіла б його індивідуальним особливостям;
- слідувати вимогам етикету як зовнішнього прояву внутрішньої поваги до інших людей;
- застосовувати конкретні психологічні знання (закони, залежно, типології) у професійній діяльності;
- відбирати і використовувати психодіагностичні методи для оцінки своїх особистісних і поведінкових якостей, а також особливостей інших людей.

3. Програма навчальної дисципліни (на апробації)

Тема 1. Загальні основи психології та педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття

Місце психології та педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок психології та педагогіки вищої школи з іншими науками.

Методологічні аспекти психології та педагогіки школи. Методологія психології та педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки.

Поняття про цілісний педагогічний процес. Характеристика компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі. Категорії психології та педагогіки вищої школи. Методи психології та педагогіки вищої школи.

Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх закладів.

Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Болонський процес. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.

Тема 2. Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі. Методи і засоби навчання у ВНЗ

Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Організація навчально-виховного процесу. Закони та закономірності навчання.

Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи. Сутність і структура процесу навчання у ВНЗ.

Принципи, методи та засоби навчання у вищому навчальному закладі. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання у вищому навчальному закладі.

Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності.

Тема 3. Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики знань і умінь студентів у ВНЗ

Лекції та методика їх проведення. Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі.

Семінарські та практичні заняття у вищих навчальних закладах.

Комплексні форми організації навчання. Дидактичні основи індивідуальних занять.

Педагогічна і виробнича практика студентів. Самостійна робота, вимоги до її організації.

Дистанційне навчання в системі освіти: соціально-економічна потреба, сутність, умови ефективності.

Форми, види і методи організації науково-дослідницької роботи студентів.

Система діагностики знань і умінь студентів у вищому навчальному закладі. Значення та функції оцінювання навчальних досягнень студентів. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

Тема 4. Виховна робота зі студентською молоддю

Організація виховної роботи зі студентами у вищій школі. Структура виховного процесу.

Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів.

Принципи виховання. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами. Завдання національного виховання студентської молоді у ВНЗ. Мотиви виховання. Моральне виховання студентів. Критерії вихованості особистості.

Тема 5. Основи управління у Вищій школі. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи

Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою. Система управління вищим навчальним закладом.

Основні поняття теорії педагогічного менеджменту. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту. Особливості діяльності викладача ВНЗ.

Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи. Педагогічна культура та педагогічна майстерність викладача вищої школи.

Педагогічна техніка викладача вищої школи. Профілактика синдрому професійного вигорання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				с.р.
		лж	пз	лаб.	інд.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Загальні основи психології і педагогіки вищої школи						
Тема 1. Загальні основи психології та педагогіки вищої школи	6	2	2	-	-	2
Тема 2. Управління ВНЗ України. Педагогічний менеджмент	7	2	2	-	-	3
Тема 3. Педагогічний процес, його особливості, дидактика вищої школи	7	2	2	-	-	3
Тема 4. Форми і методи навчання у ВНЗ	7	2	2	-	-	3
Разом за модулем 1	27	8	8	-	-	11
Модуль 2. Дидактика і виховання у вищій школі						
Тема 5. Сучасні технології навчання (інновації в системі ВО)	7	2	2	-	-	3
Тема 6. СРС, ІРС, НДРС	7	2	2	-	-	3
Тема 7. Контроль навчальної діяльності студентів	7	2	2	-	-	3
Тема 8. Психолого-педагогічні особливості діяльності викладача ВНЗ	7	2	2	-	-	3
Тема 9. Педагогічне спілкування і педагогічна творчість	7	2	2	-	-	3
Тема 10. Психологічна структура пізнавальної діяльності та характеристика студентського віку	7	2	2	-	-	3
Тема 11. Теорія і методика виховання у ВНЗ	7	2	2	-	-	3
Тема 12. Професійне становлення особистості студента	7	2	2	-	-	3
Тема 13. Педагогічний	7	2	2	-	-	3

конфлікт						
Разом за модулем 2	63	18	18	-	-	27
Усього годин	90	26	26	-	-	38

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми та план	
1.	Тема 1. Загальні основи психології та педагогіки вищої школи Тема 2. Управління ВНЗ України. Педагогічний менеджмент	2
2.	Тема 2. Управління ВНЗ України. Педагогічний менеджмент	2
3.	Тема 3. Педагогічний процес, його особливості, дидактика вищої школи	2
4.	Тема 4. Форми і методи навчання у ВНЗ	2
5.	Тема 5. Сучасні технології навчання (інновації в системі ВО)	2
6.	Тема 6. СРС, ІРС, НДРС	2
7.	Тема 7. Контроль навчальної діяльності студентів	2
8.	Тема 8. Психолого-педагогічні особливості діяльності викладача ВНЗ	2
9.	Тема 9. Педагогічне спілкування і педагогічна творчість	2
10.	Тема 10. Психологічна структура пізнавальної діяльності та характеристика студентського віку	2
11.	Тема 11. Теорія і методика виховання у ВНЗ	2
12.	Тема 12. Професійне становлення особистості студента	2
13.	Тема 13. Педагогічний конфлікт	2
Разом		26

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та план	
1.	Тема 1. Загальні основи психології та педагогіки вищої школи	2
2.	Тема 2. Управління ВНЗ України. Педагогічний менеджмент	2
3.	Тема 3. Педагогічний процес, його особливості, дидактика вищої школи	2
4.	Тема 4. Форми і методи навчання у ВНЗ	2
5.	Тема 5. Сучасні технології навчання (інновації в системі ВО)	2
6.	Тема 6. СРС, ІРС, НДРС	2
7.	Тема 7. Контроль навчальної діяльності студентів	2
8.	Тема 8. Психолого-педагогічні особливості діяльності викладача ВНЗ	2
9.	Тема 9. Педагогічне спілкування і педагогічна творчість	2
10.	Тема 10. Психологічна структура пізнавальної діяльності та характеристика студентського віку	2
11.	Тема 11. Теорія і методика виховання у ВНЗ	2

12.	Тема 12. Професійне становлення особистості студента	2
13.	Тема 13. Педагогічний конфлікт	2
Разом		26

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми та план	
1.	Тема 1. Загальні основи психології та педагогіки вищої школи	2
2.	Тема 2. Управління ВНЗ України. Педагогічний менеджмент	3
3.	Тема 3. Педагогічний процес, його особливості, дидактика вищої школи	3
4.	Тема 4. Форми і методи навчання у ВНЗ	3
5.	Тема 5. Сучасні технології навчання (інновації в системі ВО)	3
6.	Тема 6. СРС, ІРС, НДРС	3
7.	Тема 7. Контроль навчальної діяльності студентів	3
8.	Тема 8. Психолого-педагогічні особливості діяльності викладача ВНЗ	3
9.	Тема 9. Педагогічне спілкування і педагогічна творчість	3
10.	Тема 10. Психологічна структура пізнавальної діяльності та характеристика студентського віку	3
11.	Тема 11. Теорія і методика виховання у ВНЗ	3
12.	Тема 12. Професійне становлення особистості студента	3
13.	Тема 13. Педагогічний конфлікт	3
Разом		38

8. Методи навчання

Методи:

- організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання навчальної діяльності;
- методи контролю навчання;
- методи навчання за джерелом знань (словесні, наочні, практичні);
- методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод, продуктивний метод);
- методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів (проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, репродуктивний, пояснювально-демонстративний);
- активні методи навчання;
- інтерактивні технології навчання.

9. Методи контролю

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- практична перевірка

Також:

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на практичних, лабораторних та семінарських заняттях;
 - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
 - результати виконання та захисту лабораторних робіт;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - виконання аналітично-розрахункових завдань;
 - написання рефератів, есе, звітів;
 - результати тестування;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
 - виробничі ситуації, кейси тощо.
4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання аспірантом певного індивідуального завдання :
 - курсова робота (проект);
 - науково-дослідна робота;
 - навчально-дослідна робота;
 - навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.

10. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне тестування та самостійна робота								Разом за модулі та СРС	Атестація	Сума	
Змістовий модуль 1 - __ балів				Змістовий модуль 2 –__ балів							СРС
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	15	85 (70+15)	15	100
3-5	3-5	4-10	5-10	5-10	5-10	5-10	5-10				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Дубовик С.Г. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Педагогіка і методика викладання у вищій школі / Суми, 2017 рік.
2. Дубовик С.Г. «Педагогіка і методика вищої школи». Навчальний посібник (конспект лекцій) / Суми, 2017, 154с.
3. Дубовик С.Г. «Педагогіка і методика вищої школи». Навчальний посібник для СРС / Суми, 2017, 361с.
4. Дубовик С.Г. «Педагогіка і методика вищої школи». Методичні вказівки до практичних занять / Суми, 2017, 34с.
5. Дубовик С.Г. «Педагогіка і методика вищої школи». Методичні вказівки до виконання контрольних робіт / Суми, 2017, 30с.

6. Дубовик С.Г. «Основи педагогіки і психології». Навчальний посібник для аспірантів / Суми, 2017, 417с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Артемова Л.В. Педагогіка й методика вищої школи: навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури / Л.В. Артемова – К.: Кондор, 2008–272 с.
2. Бонч – Бруєвич Г.Ф. Методика застосування технології SMART Board в навчальному процесі: навч. пос. / Г.Ф. Бонч – Бруєвич – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченко, 2007
3. Васянович Г. П. Педагогічна етика: Навч. посіб. - К.: «Академвидав», 2011. - 248 с.
4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за рейтингово-модульною системою навчання для студентів магістратури / С.С. Вітвицька – К.: Центр навчальної літератури, 2006
5. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: практикум: навч. пос. / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко – К.: Каравела, 2008
6. Туркот Т.І. Педагогічна практика студентів магістратури аграрних університетів. Методичні рекомендації / Т.І. Туркот, Т.І. Виноградова. – Херсон, Колос. – 2007 – 36 с.
7. Указ Президента України № 344/2013 "Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року". - Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>
8. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. – Тернопіль, 2004
9. Чернілевський Д.В. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посібник / Д.В. Чернілецький, М.І. Томчук – Вінниця: Вінницький соціально-економічний інститут університету «Україна» - 2006 - 402 с.
10. Чорний Г.М. Організація навчально-виховного процесу у ВНЗ: навч. посібник / Г.М. Чорний, М.П. Ястреб – К.: НУБіП, 2008

Допоміжна

1. Болонський процес у фактах і документах/ Упорядники Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І.. Київ - Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім.В.Гнатюка, 2003. - 52 с.

2. Вища освіта України і Болонський процес: Навч. посібник/ За ред. В. Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, В.Д.Шинкарук, В.В.Грубінко, І.І. Бабина. -Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2004. - 384с.
3. Гончаров С.М. Кредитно-модульна система організації навчального процесу у світлі Болонської декларації: документи, матеріали, факти. - Рівне: УДУВГП, 2004. - 34с.
4. Гончаров С.М., Мошинський В.С. Методика оцінювання знань студентів у модульно-рейтинговій системі організації навчального процесу: кредитно-модульна система організації навчального процесу. - Рівне: УДУВГП, 2004. - 15с.
5. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. - К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2003. - 200 с.
6. Журавський В. С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні. - К.: Вид. дім "Ін Юре", 2003. - 416 с.
7. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003 - 2004 рр.) / За. ред. В.Г. Кременя, авт. кол.: Степко М.Ф., Болюбаш Я. Я., Шинкарук В. Д., Грубінко В. В., Бабин І.І.- Київ -Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2004. - 147 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Закон України "Про вищу освіту" // Голос України. - 2014. -6 серпня. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>
2. Закон України "Про освіту" (зі змінами 2008 року). - Режим доступу: [www/osvita.org.ua/xcore/core_session.lib.php](http://www.osvita.org.ua/xcore/core_session.lib.php) on line 64
3. Закон України «Про загальну середню освіту» — Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14
4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. ~ Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>